

OKRESNÁ PROKURATÚRA MARTIN
Vajanského nám. 1, 036 80 Martin 1

Číslo: 1 Pv 540/15/5506-14
EEČ: 2-40-151-2016

Martin 28.09.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 4542/4 XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako otec ml. XXXXX, nar. XXXXX a mal. XXXXX, nar. XXXXX ktorí mu boli zverení do osobnej starostlivosti súdom, im umožňuje viesť záhaľčivý alebo nemravný život vplyvom jeho laxného a benevolentného prístupu k ich výchove a tiež vplyvom vzorov, aké im otec dáva, nezájmom o riešenie ich prospechu a správania sa v škole, či vo voľnom čase, čím sa obom synom postupne zhoršoval prospech v školskom roku 2015/2016, narastala ich neospravedlnená absencia na vyučovaní, zhoršovalo sa ich správanie, syn XXXXX požíva alkoholické nápoje nie v malej miere, dokonca spolu s otcom, taktiež po opakovaných priestupkoch, väčšinou násilného charakteru, je aj trestne stíhaný spolu s otcom, u syna XXXXX sa stupňuje agresivita, útoky voči spolužiakom, zhoršuje sa správanie, nepripravuje sa na vyučovanie a napriek opatreniam XXXXX, nedošlo k náprave,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Poverený príslušník Obvodného oddelenia PZ XXXXX - Východ uznesením zo dňa XXXXX podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie a dňa XXXXX podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, ako je hore uvedené.

Po ukončení vyšetrovania, po preskúmaní predloženého spisu bolo zistené, že sú dané okolnosti pre zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por., spočívajúce v tom, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, Tr. zák. sa dopustí ten, kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ak 18 rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožní jej viesť záhalčivý alebo nemravný život.

Objektom trestného činu je záujem na riadnej výchove osôb mladších ako osemnásť rokov. Vydanie nebezpečenstvu spustnutia treba rozumieť, ak si taká osoba v dôsledku konania páchatel'a osvojuje škodlivé návyky, povahové črty alebo sklony a záujmy, ktoré spravidla vedú k morálnemu úpadku, alebo taká osoba podľahne závislosti na alkohole alebo drogách, správa sa promiskuitne, opakovane pácha trestnú činnosť.

Záhalčivý život je parazitný spôsob života – páchanie trestnej činnosti, žobranie, skryté formy sexuálnych služieb ako zdroj príjmov, prípadne dlhšie trvajúce záškoláctvo. Umožniť viesť záhalčivý alebo nemravný život je vtedy, ak sa osobe mladšej ako osemnásť rokov vytvoria podmienky na vznik nežiaducich návykov a sklonov – ponechanie ich výchovy ulicou, umožnenie záškoláctva a podobne. Zvádzanie k záhalčivému životu alebo nemravnému životu treba rozumieť, že správanie páchatel'a môže u takej osoby aj pri pasívnom správaní vyvolať záujmy a návyky, ktoré spravidla vedú k záhalčivému alebo nemravnému životu.

O umožnenie dopúšťať sa konania, ktoré je sú trestným činom ide vtedy, ak sa taká osoba ponechá kriminálnemu prostrediu, alebo ak ju páchatel' ponechá páchať trestnú činnosť o ktorej vedel a nezasiahne.

Trestný čin je protiprávny čin, ktoré znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Trestný čin je kategóriou trestného práva hmotného vyjadrenou súhrnom zákonných znakov, ktoré ustanovujú a vyjadrujú ktoré konanie je trestným činom. Trestný zákon ustanovuje, že trestným činom je zavinené konanie trestne zodpovednej osoby, ktorého znaky sú obsiahnuté v osobitnej časti v konkrétnej skutkovej podstate. Zákonnými znakmi skutkovej podstaty sú 4 skupiny znakov určujúce subjekt, subjektívnu stránku, objekt a objektívnu stránku. Všetky zákonné znaky sú obsiahnuté v jednotlivých základných skutkových podstatách a niektoré z nich sú aj všeobecne upravené vo všeobecnej časti. Všetky zákonné znaky trestného činu musia byť naplnené súčasne inak nejde o trestný čin, aj keby išlo o protiprávne konanie.

Subjekt predstavuje trestne zodpovedná fyzická osoba, ktorá svojím konaním naplnila ostatné znaky trestného činu. Trestný zákon ju označuje ako páchatel' trestného činu, spolupáchatel' a účastník.

Subjektívna stránka zahrňuje znaky vzťahujúce sa na psychiku páchatel'a ako vnútorný vzťah k jeho konaniu a následku. Najvýznamnejší z nich je zavinenie, ktoré ma formu úmyslu alebo nedbanlivosti.

Zavinenie je obligatórnym znakom subjektívnej stránky a je nevyhnutné pre naplnenie akejkolvek skutkovej podstaty trestného činu.

Pri naplnení zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže prichádza do úvahy zavinenie či už úmyselné, ale aj nedbanlivostné.

Podľa § 15 Tr. zák. trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel':

písm. a/ chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

písm. b/ vedel, že svojim konaním môže takéto porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Zavinenie je vybudované na dvoch zložkách a to **vedomostnej a vôľovej**, pričom podľa stupňa naplnenia vôľovej zložky rozlišujeme **úmysel priamy alebo nepriamy**. Vedomostná zložka je v oboch prípadoch rovnaká.

Pri priamom úmysle páchatel' chce spôsobiť porušenie alebo ohrozenie chráneného záujmu. Chcenie sa chápe ako najvyšší prejav vôle.

Pri nepriamom úmysle páchatel' priamo nechcel spôsobom uvedenom v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, súčasne je však uzrozumený s tým, že takéto porušenie alebo ohrozenie nastane.

Podľa § 16 Tr. zák. trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel':

písm. a/ vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

písm. b/ nevedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom, vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná (intelektuálna zložka) zavinenia. Pri nedbanlivostnom zavinení, na rozdiel od úmyselného zavinenia páchatel' nechce spôsobiť následok predpokladaný trestným činom, ani s jeho spôsobením nesúhlasí.

Podľa stupňa, resp. prítomnosti vedomostnej zložky zavinenia rozlišujeme nedbanlivosť:

a/ vedomú

b/ nevedomú

Vedomá nedbanlivosť' zahŕňa vedomosť páchatel'a o možnosti spôsobenia následku, ktorý páchatel' síce nechcel spôsobiť, avšak bez primeraných dôvodov sa spolieha, že následok nenastane.

Nevedomá nedbanlivosť' nezahŕňa vedomosť páchatel'a, avšak páchatel' vedieť mal a mohol, že svojim konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom. Táto povinnosť, resp. možnosť vedomostí je súčasne podmienená okolnosťami prípadu a osobnými pomermi páchatel'a.

Obvinený ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu uviedol, že sa nezakladajú na pravde. Aj keď synovia majú občas absenciu, nevie o tom, že by podpisoval ospravedlivenky. Výsledky v škole považuje za dobré, jedine mladší syn sa zhoršil, ale keď mu dohovára, tak sa iba hádajú. To, že nadával susede Škrovinovej, je pravdou, že bol pri tom starší syn, ale ten ho práve upozorňoval, aby prestal. Nie je každý deň opitý. Je pravdou, že si dá jedno – dve plechovkové pivo. Príprava do školy detí sa podľa neho zlepšila. Ak nešiel na rodičovské združenie, tak z dôvodu, že nemohol.

Svedkyňa XXXXX uviedla, že bývalý manžel ohrozuje mravnú výchovu ich detí, ktoré mu boli zverené. V prenajatom pivničnom byte majú špinu, prach, smrad a nafajčené. Deti nemajú šampón, mydlo a sú špinavé, neumyté. Mladší býva aj hladný, čo jej povedal. Otec im nekupuje potraviny, nevarí, starší syn veľa pije, čo je výsledkom výchovy jeho otca, s ktorým si aj spoločne vypije. Keď príde za ňou

mladší syn, pýta si jesť, aj nejaké peniaze, lebo u otca nie je čo zjesť. Všetko sa prejavilo už aj v škole, najmä u mladšieho XXXXX a taktiež aj v správaní voči susedom, kde bývajú. Bojí sa, že spustnú. Neskôr uviedla ešte, že čo sa týka požívania alkoholu synom XXXXX spolu s jeho otcom, veľakrát ich videla opitých. Stretla XXXXX opitého na pešej zóne v meste, v krčme XXXXX alebo v dome služieb. Vedia to a vidia všetci aj v ich okolí. Nemá žiadny vplyv na syna XXXXX, jedine dokáže dohovoriť mladšiemu XXXXX V kontakte je iba v čase, keď ich stretne. Vie o tom, že sa presťahovali do XXXXX lebo v predchádzajúcom podnájme narobili dlhy. Deti sú zverené otcovi. Od známych sa dozvedá, že sa o nich otec nestará. Mladší syn XXXXX sa zdôveril, že ich oboch videl pri sexe. Chlapci sú drzí, arogantní, klamú, kradnú. Bola u nich aj sociálka. Zrejme všetko čo otec zarobí, prepije. Toho času spláca za nich dlžobu na nájomnom. Chlapci boli zverení otcovi, pretože im všetko dovolil. Postavili sa proti nej a chceli byť s otcom. Všetko toto im toleruje aj sociálka. Keď doniesla na úrad list pretlmočený, poslali ju preč, že ich to nezaujíma. Nevie si pomôcť. Bolo by ich treba kontrolovať dennodenne.

Podľa správy XXXXX XXXXX rozhodnutím XXXXX zo 07.10.2015 bolo rodičom maloletého XXXXX uložené výchovné opatrenie – upozornenie, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23.10.2015. Dôvodom bola zhoršená kvalita starostlivosti o maloletého XXXXX, ktorá sa prejavovala najmä v školskom zariadení a to neplnením povinnosti rodičov voči škole, slabé výchovno-vzdelávacie výsledky a problémové správanie maloletého v škole. Zo správy úradu ďalej vyplýva, že úrad udržiaval kontakt s rodinou, ktorá bola intenzívne monitorovaná, boli vykonané opakované sociálne prieskumy počas ktorých bol otec motivovaný k spolupráci so základnou školou. XXXXX s ich úradom spolupracoval, chcel si zlepšiť výsledky, prehodnotil prístup k plneniu školských povinností a začal zmysluplne využívať voľný čas. Otec začal spolupracovať so školou, dbal aby mal XXXXX zabezpečené školské pomôcky a chodil do školy pripravený. Zaujímal sa kde maloletý trávi svoj voľný čas. Otec poskytoval aktuálne informácie týkajúce sa rodiny a v spolupráci so základnou školou vybavil XXXXX dobrovoľný pobyt v diagnostickom centre XXXXX, kde bol umiestnený od XXXXX XXXXX odporučili následne návrat do domáceho prostredia. Matka odmietala takúto spoluprácu s ich úradom. Uložené výchovné opatrenie splnilo účel a následne bolo dňa XXXXX zrušené. Naďalej však bude rodina kontrolovaná a budú sledované účinky výchovného opatrenia.

Podľa správy XXXXX XXXXX z XXXXX otec býva spolu s deťmi, v tom čase v nebytových priestoroch bytového domu XXXXX. Počas sociálnych prieskumov boli deti čisté, upravené a mali dostatok čistého oblečenia. Domácnosť vetraná, uprataná, hygiena na požadovanej úrovni. Deti sa stravovali doma, jedlo im pripravoval otec a boli v domácnosti zabezpečené základné potraviny. Deti majú osvojené hygienické návyky. Pomáha im stará matka XXXXX na ktorú je naviazaný maloletý XXXXX. Chodia sa k nej sprchovať a poskytne im aj obedy. Otec má deti veľmi rád a starostlivosť je primeraná k jeho zdravotnému postihnutiu. Po spolupráci s ich úradom prehodnotil výchovný štýl, deťom určil hranice a snaží sa ich dodržiavať. Medzi súrodencami sú vzťahy veľmi dobré, silná citová väzba, ktorú majú aj k otcovi. Absentuje rola matky, ktorá prejavuje o nich sporadický záujem. Na narodeniny v marci mu matka nič nekúpila. Počas prieskumov nebolo zaznamenané požitie alkoholických nápojov alebo iných návykových látok otcom alebo maloletými deťmi. XXXXX chodil do školy upravený, čistý, pripravený na vyučovanie, nosil si desiatu, alebo si ju mohol kúpiť v školskom bufete. Do školy chodil pravidelne, správanie mal uspokojivé, nemal problémy vo vystupovaní. Na polroku prospel. Otec s triednym učiteľom komunikoval. XXXXX sa priznal, že na ¾ ročnom hodnotení pre

porušenie školského poriadku bol podmienenčne vylúčený, avšak do školy chodil pravidelne. Vychádzky má otcom povolené a voľný čas trávi s kamarátmi, našiel si aj brigádu pri pomocných prácach. XXXXX sám uviedol, že otec sa informuje o jeho správanie v škole, kontroluje mu pravidelne žiacku knižku, ako aj to, či je pripravený do školy.

Podľa správy XXXXX XXXXX z 16.05.2016 mladistvý XXXXX mal počas školského roku 2015/2016 vymeškaných 160 hodín, z toho 9 hodín neospravedlnene. Do školy chodí pravidelne, bez vymeškávania. Neospravedlnená absencia vznikla na začiatku školského roku tak, že so spolužiakmi opúšťal školu z posledných vyučovacích hodín. Ostatná absencia ospravedlnená bola z dôvodu choroby, alebo bol účastný ako prekladateľ s otcom do posunkovej reči. Prospech je priemerný, z dvoch predmetov mal nevyhovujúce hodnotenie, čo sa snažil opraviť. Je výbušnej povahy a v minulosti navštevoval psychológa, čo bolo doporučené aj otcovi, aby v tom pokračoval. Otec je v pravidelnom kontakte s triednym učiteľom. Zaujíma sa o správanie, dochádzku, ale aj výsledky v štúdiu. Vplyv otca na dochádzku ako aj vzdelanie je viditeľný, kladný. Snaží sa na neho vplývať, aby získal vzdelanie. Má hygienické a aj sociálne návyky. Do školy chodí čistý, upravený, najedený. Nosí si desiatu, alebo si niečo kúpi. Máva aj pomôcky na vyučovanie. O negatívnych návykoch, postojoch škola vedomosť nemá.

Základná škola XXXXX XXXXX konštatovala, že mal XXXXX v školskom roku 2015/2016 mal 44 poznámok z dôvodu rušenia počas vyučovania a to voči spolužiakom, ako aj pedagógom. Na polroku mal zníženú známku zo správania a celkovo neprospeš. Keďže mal dobrý vzťah s riaditeľkou bol na pohovore. Riaditeľka navrhla Lukášovi aj otcovi pobyt v diagnostickom centre. Bol tam v období od XXXXX Po návrate z diagnostického centra bol viditeľne spokojný. V škole vymeškal celkom 54 vyučovacích hodín, všetky mal ospravedlnené.

V označenej trestnej veci bolo potrebné vyriešiť, či konaním obvineného došlo k spáchaniu skutkovej podstaty trestného činu a teda naplneniu všetkých jej zákonných znakov. Zo správ XXXXX XXXXX, ako aj škôl, ktoré deti XXXXX navštevujú nevyplývalo, že by mali v školskom roku 2015/2016 neospravedlnenú absenciu v škole v rozsahu trestnej zodpovednosti. Pokiaľ ide o nedostatočný prístup k výchove, potom ako XXXXX eviduje rodinu XXXXX, bolo zistené, že akceptoval všetky doporučená úradu smerujúce k zabezpečeniu lepších výsledkov detí v škole, tak v učení, správaní, v príprave pomôcok na vyučovanie, ako aj v dochádzke. Pri pravidelnom monitorovaní rodiny neboli úradom zistené nedostatky vo vedení domácnosti XXXXX, že by bola táto zanedbaná, taktiež aj hygiena detí bola na požadovanej úrovni ako aj ich sociálne návyky. Úrad vyhodnotil spoluprácu s XXXXX, otcom detí ako priaznivú a preto úrad zrušil opatrenie, ktoré na základe hore uvedeného splnilo svoj účel. Taktiež úrad svojím monitoringom v rodine, ako aj u susedov, v škole nezistil požívanie alkoholických nápojov deťmi XXXXX.

Skutok, ktorý sa obvinenému kladie za vinu nie je trestným činom a to vzhľadom k tomu, že nedošlo k naplneniu všetkých obligatórne vyžadovaných znakov skutkovej podstaty prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a to nevyhnutne vyžadovanej subjektívnej stránky trestného činu, ani nedbanlivostné konanie. Zavinenie je pritom podstatnou náležitosťou každej trestnej zodpovednosti, čím je vyjadrená aj základná zásada trestného práva, že bez zavinenia niet trestného činu, ani trestu.

Nie je ani dôvod na postúpenie veci, nakoľko priestupku na úseku školstva podľa § 37 ods. 1 písm. b) Tr. Zák. č. 596/2003 Zb. o štátnej správe v školstve a o školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa dopustí

zákonný zástupca dieťaťa, ktorý ohrozuje jeho výchovu a vzdelávanie alebo zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku dieťaťa, najmä ak dieťa neprihlási na povinnú školskú dochádzku alebo dieťa neospravedlnene vynechá viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku, pričom úmysel ako spôsob zavinenia - pre naplnenie skutkovej podstaty priestupku vykonanými dôkazmi nebol preukázaný a takáto forma nie je obsiahnutá v zákone o priestupkoch.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného v danom prípade nemožno považovať skutok obvineného ako trestný čin, pretože absentuje akékoľvek zavinenie, či už úmyselné, alebo nedbanlivostné.

Vzhľadom na vyššie uvedené som toho názoru, že vyvodenie trestno-právnej zodpovednosti v tejto trestnej veci by nezodpovedalo zistenému skutkovému stavu a zákonu.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prokurátor zastaví trestné stíhanie ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

t

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Beáta Amchová
prokurátorka